STRESZCZENIE

Pstrąg tęczowy (*Oncorhynchus mykiss*) jest jednym z najważniejszych gatunków ryb hodowlanych w Europie, w tym również w Polsce. Straty w hodowli wynikają m. in. ze śnięć związanych z wystąpieniem chorób zakaźnych. Do najczęstszych patogenów wirusowych gatunku zaliczany jest wirus zakaźnej martwicy trzuski (IPNV), z kolei wśród czynników bakteryjnych szeroko rozpowszechnione są zakażenia *Yersinia ruckeri* (*Y. ruckeri*). W zwalczaniu chorób zakaźnych niezwykle istotna jest znajomość sytuacji epizootycznej, jak również czuła i swoista diagnostyka.

Prezentowana praca przedstawia wyniki badań mających na celu ocenę występowania *Y. ruckeri* oraz IPNV w gospodarstwach na terenie Polski północno-wschodniej oraz ocenę wpływu zakażenia IPNV na patogenność *Y. ruckeri*. Potwierdzono obecność *Y. ruckeri* w trzech z siedmiu przebadanych gospodarstw. W jednym z nich wyizolowano również IPNV. Uzyskane szczepy *Y. ruckeri* poddano serotypizacji i biotypizacji. Wykonano również sekwencjonowanie wybranych fragmentów genów *Y. ruckeri*. Uzyskane wyniki wskazują na wysoką homologię uzyskanych szczepów.

Istnieje wiele doniesień literaturowych opisujących główne patogeny pstrąga tęczowego. W większości dotyczą one zakażeń jednym drobnoustrojem. W naturalnych warunkach częściej jednak mamy do czynienia z zakażeniami mieszanymi, które są stosunkowo słabo poznane. Tematyka niniejszej rozprawy doktorskiej związana jest m. in. z zamiarem określenia relacji pomiędzy zakażeniem IPNV a patogennością *Y. ruckeri*. Przeprowadzono dwa doświadczenia eksperymentalne. W pierwszym z nich określono zmianę parametrów odporności nieswoistej w sytuacji, gdy do zakażenia IPNV i *Y. ruckeri* dochodzi w tym samym czasie. W drugim doświadczeniu zakażenie IPNV wykonano dwa tygodnie przed zakażeniem *Y. ruckeri*. Wykazano zróżnicowany wpływ na parametry nieswoistej odpowiedzi immunologicznej pomiędzy zakażeniami pojedynczymi IPNV oraz *Y. ruckeri*, a zakażeniem mieszanym tymi patogenami.

Trudno jest jednoznacznie określić wpływ zakażenia IPNV na patogenność *Y. ruckeri*, jednak obniżone parametry odpowiedzi nieswoistej, takie jak aktywność bójcza i metaboliczna fagocytów oraz aktywność lizozymu w przebiegu zakażenia mieszanego w pierwszym doświadczeniu, mogą wskazywać na działanie synergistyczne w przypadku, gdy do zakażenia obydwoma czynnikami dojdzie w zbliżonym czasie.